

LUMEA LIBERĂ

Anul X
520
19 Sept. 1998

SĂPTĂMÂNAL INDEPENDENT AL TUTUROR ROMÂNILOR

Românească

P.O.Box #7640 Rego Park, New York 11374

EDITORI:

Dan Costescu și Cornel Dumitrescu

Telefon și Fax 718-997-6314 Prețul \$1

Mirela ROZNOVEANU

Traducerea în limba română și publicarea de către Editura Humanitas și Fundația Academia Civică a "Cărții Negre a Comunismului. Crime, Teroare, Represiune", de Stéphane Courtois, Nicolas Werth, Jean-Louis Panne, Andrzej Paczkowski, Karel Bartosek, Jean-Louis Margolin, apărută anul trecut la Paris, și despre care am scris în nr. 508 din 27 Iunie al "Lumii Libere", a provocat, la București, o amplă polemică, ca un recul al confruntării de idei ce a avut și are încă loc în numeroase capitale europene pe marginea acestei cărți. Astfel, "România Literară", "Sfera Politicii", "Revista 22" - ca să le menționez numai pe acestea - au devenit platforme ale dezbaterii în jurul ideii de holocaust și al faptului că atât fascismul roșu cât și fascismul negru se fac în mod egal vinovate de crime împotriva umanității, dar că atrocitățile nazismului le întrec cu mult pe cele ale comunismului. Totul pornește în fond de la o afirmație a lui Courtois, susținută cu cifre contestate de foarte mulți, conform căreia în acest secol holocaustul comunist (care a însemnat peste 100 milioane de victime) a fost confiscat sau "ocultat" de cel nazist (numărul victimelor fiind

Din nou despre "Cartea neagră a comunismului"

în jur de 25 de milioane) și în special de genocidul evreilor (în jur de 6 milioane). "După 1945 - scrie Courtois - în capitolul "Crimele Comunis-

mului" din cartea la care mă refer - genocidul evreilor a apărut ca o paradigmă a barbariei moderne, ajungând să ocupe aproape în-

tregul spațiu rezervat terorii în masă în secolul XX" (p.27)

Nu am de gând să analizez această polemică ce a început, într'un anumit sens, odată cu publicarea în 1996, la Editura Humanitas, a "Jurnalului" lui Mihail Sebastian. Suplimentul revistei "Sfera Politicii" nr. 1, din Septembrie 1998, având ca suprațitu "Cronologia unei neînțelegeri", adună toate articolele publicate pe această temă, astfel încât cititorii din Statele Unite care vor să cunoască cine ce a spus le vor putea citi în Internet, atunci când Suplimentul va

(Continuare în pag. 24)

Comunismul

Din nou despre "Cartea neagră a comunismului"

(Urmare din pag. 1)

fi accesibil în format electronic (<http://www.dntb.ro/sfera/>). Vreau doar să atrag atenția că aici se amestecă două lucruri care merită, fiecare, o discuție separată: mai întâi, revizuirea termenului de "holocaust", care nu se circumscrie doar evreilor, deoarece în istorie au fost mai multe holocausturi, fie începând numai și cu cel armean, iar în al doilea rând, că genocidul comunist este în mod eronat contraopus celui evreu. Adevărul că evreii au fost atât de deștepti încât au știut să strângă dovezi și să vorbească întregii lumi despre tragedia prin care au trecut în timpul nazismului ar trebui să fie un exemplu pentru victimele genocidului comunist, și nu o ofensă. Nu evreii au "ocultat", "confiscat", împiedicat pe români să adune date, pe care să le expună public, despre genocidul comunist din România sau să-i acționeze în judecată pe torționarii comuniști, ci de vină sunt autohtonii români, adică Serviciile Secrete românești, care nici până azi nu dau voie nimănui (Mihai Pelin e, desigur, o excepție!) să se atingă de arhivele perioadei

comuniste. Punctul 8 al Proclamației de la Timișoara nu a rămas pe hârtie datorită conspirației evreilor și nici rușinosul tratament în Parlamentul României a Legii Deconspirării Securității. Nu evreii i-au împiedicat pe istoricii români să scrie despre genocidul comunist din România. Cele 45 de pagini ale Addendei publicate la sfârșitul versiunii românești a "Cărții Negre a Comunismului", un adaos despre teroarea comunistă din România, flectă acest adevăr. În "Argumentul" ediției românești, Romulus Rusan exprima public această frustrare, din nefericire necomentată de nimeni. Dimensiunile Gulagului românesc sunt încă necunoscute la aproape zece ani de la Decembrie 1989 și vor rămâne ca atare câtă vreme accesul la arhive nu va fi liberalizat, ca în Polonia și Cehia.

Astfel, mi se pare simptomatic că 17 din cele 45 de pagini ale Addendei sunt semănate de un istoric englez, Dennis Deletant, restul împărțindu-se între Gh. Onisoru, Marius Oprea, Ștefan Marițiu (în medie 9 pagini de persoană), ceea ce arată dintr'un condei că deocamda-

tă cea mai serioasă contribuție la istoria holocaustului românesc o are un distins profesor de la London University, și nu unul de la Universitatea București sau Iași sau Cluj. Dacă cele patru pagini intitulate "Proteste în Epoca de Aur" - poate nesemnate tocmai pentru că nu cuprind nici pe departe ceea ce ar fi trebuit să cuprindă - sunt opera colectivă a Fundației Academiei Civice, atunci istoricilor români le revine câte 8 pagini de persoană.

Conștiinți de omisiuni, editorii au anexat acestui volum o foaie voluntă prin care "Editura Humanitas își exprimă public regretul că în textul 'O cronologie a Societății Civile' (parte integrantă a capitolului "Proteste în Epoca de Aur" - n.n.) sunt omise numele unor personalități care au marcat într'un fel sau altul (subl. n.) istoria rezistenței anticomuniste în perioada Ceaușescu". Sunt menționați, într'un adevărat mixtum compositum, Ion Neagoșescu, Ion Vianu, Mihai Botez, Andrei Pleșu, Mircea Dinescu, Silviu Erucaș, Paul Goma, Dan Petrescu, Gabriel Andreescu (în cazul ultimilor trei se deplânge că nu li s'a acordat cuvenita pondere), dar nu veți găsi acolo menționate și numele Tiei Șerbănescu, Dorel Dorian sau Mirelei Roznoveanu pentru că listele cu personalitățile ce au marcat istoria rezistenței anticomuniste au fost făcute de Academia Civică, și deci prin parti-pris-urile ei (lucru pe care îl voi discuta ceva mai încolo), iar cei care conduc respectiva instituție

ATENȚIE, ROMÂNI DIN
ATLANTA ȘI ÎMPREJURIMI!

Puteți cumpăra "Lumea
Liberă" de la magazinul
International Food Deli
5050 Jimmy Carter Blvd.
Norcross, GA 30093
Tel. 770-662-0981.

civică nu plac pe mulți. Cu alte cuvinte, acestora nu li se dă dreptul nici măcar la istorie. Ceea ce ridică semne de întrebare referitor la morală informației furnizate.

Izbește mai întâi nivelul actelor de disidență românească. Logica, conform căreia nimeni nu trebuie să iasă mai mult în evidență decât altul, e prezentă. Paul Goma, cel mai important disident român, cea mai puternică conștiință anticomunistă pe care au dat-o românii, abia este menționat într'o paranteză. Alți disidenți români care s'au remarcat prin acte de curaj extraordinare (Doina Cornea, Dorin Tudoran, Liviu Cangeopol, preotul Calciu-Dumitreasa) sunt doar menționați, iar faptele lor lăsate înafară. Alteori, numele sunt pur și simplu omise, ca în cazul scriitorilor judecați pentru că au fost implicați în editarea publicației ilegale "România". Dacă Ana Blandiana este disidentă pentru publicarea "Motanului Arpagic" (titlul este menționat printr'un eufemism: "pamflet împotriva lui Ceaușescu conținut într'o carte pentru copii"), după care "cărțile

Din nou despre "Cartea neagră a comunismului"

(URMARE)

poetei sunt scoase din bibliotecă, iar în fața casei este plasată o mașină de supraveghere" (lucruri absolut neverificabile), atunci mă întreb de ce este omis de pe listă dramaturgul Dorel Dorian, căruia i se interzice dreptul de semnătură în presa centrală în Aprilie 1989, este anchetat de Securitate, dat afară din presa centrală și pus sub supravegherea Securității, transferat disciplinar la o revistă departamentală, de ce este omisă Mirela Roznoveanu, critic literar și prozator, anchetată de Securitate, dată afară din presa centrală în Aprilie 1989, mutată disciplinar la o revistă departamentală pentru a fi reeducată în spirit comunist, cu interzicerea dreptului de semnătură și a numelui în general în presa centrală și literară, oprirea unui manuscris de critică în editură, punerea sub supravegherea permanentă a Securității, interzicerea până și a dreptului de a intra în Casa Scintei? De ce nu este menționată Tia Șerbănescu, critic literar, dată afară din presa centrală în același Aprilie 1989, mutată disciplinar și retrogradată corector la Tipografia 13 Decembrie pentru a fi reeducată în spirit comunist, cu interzicerea dreptului de semnătură în presa centrală și literară, punerea sub permanenta supraveghere a Securității? Poate pentru că Dorel Dorian este un fost scriitor proletcultist? Dar nu a fost și Dan Deșliu? Ori poate pentru că este directorul celei mai importante reviste a evreilor din România? Poate pentru că Mirela Roznoveanu a fost prea critică cu Ana Blandiana, ori pentru că a "dezertat" din luptă cu efecte politice dezastruoase condusă de aceasta? Poate pentru că Tia Șerbănescu, unul din cele mai bune condeie ale ziaristicii actuale, fostă prietenă la cataramă a Anei, a intrat din 1993 într-un conflict cu ea, conflict în urma căruia și-a pierdut postul de redactor-șef la "România Liberă"?

Fundația Academia Civică distorsionează informația istorică pentru a-și pune în evidență propriile ei nume. Nu am nimic personal cu Ana Blandiana, ba dimpotrivă, noi am fost de aceeași parte a baricadei în anul greu 1990. Stimez de asemenea tot ce a făcut după Decembrie 1989, chiar dacă actele ei în viața politică românească au avut

urmări catastrofale, de la demisia din CPUN și lamentabila încercare de împăcare cu Miron Cozma în Septembrie 1990, până la impunerea drept candidat la președinția României a lui Emil Constantinescu, distrugând șansele lui Nicolae Manolescu pur și simplu din idiosincrazie literară. Dar nu putem uita că Ana Blandiana a fost unul din cei mai răsfațați scriitori ai perioadei Ceaușescu. Frecventând și frecventată de nomenclatura epocii, "obosită" de călătorii în străinătate și burse, publicându-se în tiraje apreciabile orice manuscris, ea nu a avut nici o problemă cu comunismul, ci doar una personală cu Adrian Păunescu: întorcându-se dintr-o burșă din străinătate, Ana Blandiana și-a găsit postul de redactor de la "Amfiteatru" ocupat de poeta Constanța Buzea, soția bardului național.

Publicarea "Cărții Negre a Comunismului" într-o traducere excelentă, vândută pe piața românească, din păcate, la un preț extrem de piperat, greu de plătit de buzunarele românilor, este fără îndoială un eveniment prestigios din punct de vedere editorial și cultural, dar mai cu seamă politic. Capitolele Adăndei - "O clasificare a represuniilor", "Securitatea și represiunea comunistă", "Rezistența armată", "Legislația represuniilor", "Colectivizarea", "Represiunea comunistă din România și dimensiunile ei oficiale", "Învățămintul și cultele", "Metode de reeducare" (Fenomenul Pitești), "Proteste în 'Epoca de Aur'" - sunt puncte de pornire ale viitoarelor exegeze. "Cartea Neagră a Comunismului" va constitui, fără îndoială, un impuls în cercetarea și dezvăluirea, chiar pedepsirea crimelor comunismului și în consemnarea pe plan internațional a tributului greu pe care l-a plătit poporul român în anii terorii comuniste. La numele lui Virgil Ierunca, Dumitru Bacu, Vladimir Tismăneanu (singurii cități de ediția franceză) se vor adăuga, desigur, altele. Istoria europeană are nevoie, pentru a consemna tragedia comunismului din România, de sinteze pe această temă publicate în limbile de circulație internațională. Cred că misiunea de a traduce aceste studii documentate îi revine de urgență atât Academiei Civice și Editurii Humanitas, cât și Fundației Culturale Române

Mirela ROZNOVEANU